

Vaalijalan kuntayhtymän jakautuminen sote-uudistuksen johdosta ja uuden kuntayhtymän perustaminen

Kunnanhallitus 15.11.2021 § 271

Valmistelija

hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi ja sivistysosaston osastopäällikkö Rainer Leskinen, 040 488 3221, rainer.leskinen@lapinlahti.fi

Vaalijala on kuntayhtymä, jonka omistavat 33 savolaista kuntaa. Vaalijala muodostaa myös kehitysvammalain (23.6.1977/519) mukaisen Savon erityishuoltopiiriin, jolla on jäsenkuntiensa kanssa rinnakkainen erityishuollon järjestämisvelvollisuus.

Sateenkaaren koulu on Vaalijalan kuntayhtymän ylläpitämä koulu, jossa annetaan esi-, perus- ja lisäopetusta vaativaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille. Koulu tarjoaa opetusta kehitysvammaisille, autistisille ja psykososiaalista tukea tarvitseville oppilaille, joiden kotikunnan lähikoulu ei pysty vastaamaan heidän koulunkäynnin yksilöllisiin tarpeisiin tai jotka tarvitsevat kasvun, kehityksen sekä oppimisen tueksi laaja-alaista kuntoutusta. Sateenkaaren erityiskoulussa annetaan opetusta koulussa vakituisesti opiskeleville sekä lyhytaikaisilla kuntoutusjaksoilla käyville oppilaille.

Vaalijalan Sateenkaaren koulun tulevaisuuden varmistamista käsiteltiin 28.10.2021 Vaalijalan kuntakokouksessa. Kuntakokouksen yleinen henki oli, että Sateenkaaren koulun opetuksen jatkuminen on turvattava. Kuntayhtymämalli koettiin raskaana. Vaalijala etsii edelleen vaihtoehtoja kuntayhtymämallille. Vaihtoehdot kuitenkin vaatisivat nykyisen lainsäädännön muutoksia niin STM:n kuin OKM:n hallinnonaloilla.

Vaalijalan kuntayhtymä pyytää kunnilta alustavia kannanottoja asiaan 19.11.2021 mennessä.

Liitteenä ovat esitys Sateenkaaren erityiskoulun tulevaisuus 28.10.2021 ja Vaalijalan esittely 28.10.2021 sekä oheismateriaalina Vaalijalan ky:n pyyntö kannanotosta liittyen Vaalijalan Sateenkaaren koulun tulevaisuuteen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa Vaalijalan kuntayhtymälle seuraavan lausunnon:

Lapinlahden kunta järjestää pääosin omana toimintana erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden perusopetuksen. Sateenkaaren erityiskoulun hyödyntämisen tekee vaikeaksi pitkä etäisyys ko. kouluun. Lapinlahden kunnan oppilaat ovat pääosin käyttäneet Sateenkaaren erityiskoulun palveluita ollessaan kuntoutusjaksolla Vaalijalassa. Tämän vuosi pidämme tärkeänä, että jatkossakin Vaalijalassa kuntoutusjaksoilla olevien oppilaiden perusopetus järjestetään asianmukaisesti.

Lapinlahden kunta ei pidä kuntayhtymämallia tarkoituksenmukaisena. Parhaana ratkaisuna pidämme sitä, että Sateenkaaren erityiskoulun sijaintikunta vastaisi Vaalijalassa olevien lasten perusopetuksen järjestämisestä.

Päätös

Kunnanhallitus antoi Vaalijalan kuntayhtymälle seuraavan lausunnon:

Lapinlahden kunta järjestää pääosin omana toimintana erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden perusopetuksen. Sateenkaaren erityiskoulun hyödyntämisen tekee vaikeaksi pitkä etäisyys ko. kouluun. Lapinlahden kunnan oppilaat ovat pääosin käyttäneet Sateenkaaren erityiskoulun palveluita ollessaan kuntoutusjaksolla Vaalijalassa. Tämän vuosi pidämme tärkeänä, että jatkossakin Vaalijalassa kuntoutusjaksoilla olevien oppilaiden perusopetus järjestetään asianmukaisesti. Lapinlahden kunta ei pidä kuntayhtymämallia tarkoituksenmukaisena. Parhaana

ratkaisuna pidämme sitä, että Sateenkaaren erityiskoulun sijaintikunta vastaisi Vaalijalassa olevien lasten perusopetuksen järjestämisestä.

Kunnanhallitus 14.03.2022 § 49

Valmistelija

hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi ja sivistysosaston osastopäällikkö Rainer Leskinen, 040 488 3221, rainer.leskinen@lapinlahti.fi

Pieksämäen kaupunki ja Vaalijalan kuntayhtymä ovat yhdessä valmistelleet esityksen Sateenkaaren erityiskoulun toiminnan turvaamisesta. Esityksen mukaan nykyinen Vaalijalan kuntayhtymä jakaantuu 1.8.2022 kuntalain 62 § b:n mukaisella jakautumisella kahdeksi kuntayhtymäksi. Toinen kuntayhtymä jatkaisi sote-palveluiden tuottamista ja sulautuisi 1.1.2023 Etelä-Savon hyvinvointialueeseen. Toinen kuntayhtymä tuottaisi erityiskoulupalvelua ja se jatkaisi toimintaa myös sen jälkeen, kun hyvinvointialueet aloittavat toiminnan. Osana tätä valmistelua on laadittu luonnos uuden kuntayhtymän perustamissopimukseksi, uuden kuntayhtymän hallintosäännöksi sekä nykyisen kuntayhtymän jakautumissopimukseksi.

Kuntayhtymän jakautuminen ja uuden kuntayhtymän perustamissopimuksen hyväksyminen ovat kuntalain mukaisesti jäsenkuntien päätettäviä asioita. Tämän vuoksi Pieksämäen kaupunki toimii asian alullepanija ja saattaa yhteisesti jäsenkuntien harkittavaksi ja päätettäväksi lisätietona jaettavassa asiakirjassa tarkemmin kuvattuja toimenpiteitä.

Pieksämäen kaupunki pyytää Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkuntia ja Sateenkaaren koulun käyttäjäkuntia perehtymään asian kuvaukseen ja liitteenä oleviin asiakirjoihin, sekä esittämään Pieksämäen kaupungille

- Kunnan alustavan näkemyksen siitä, onko sillä halukkuutta liittyä perustettavan uuden kuntayhtymän jäsenkunnaksi.
- Kunnan kommentit asian taustaan sekä liitteenä oleviin luonnosasiakirjoihin, joilla sote-lainsäädännön asettamat vaatimukset voidaan täyttää.

Lapinlahden kunnalla on ollut yksittäisiä asiakkaita kuntoutusjaksoilla Sateenkaari koulussa vuosittain.

Vaikka Lapinlahden kunta ei lähtisi kuntayhtymän jäsenkunnaksi, on kunnalla mahdollisuus hankkia uudelta kuntayhtymältä palvelua ostopalveluna.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pitkän aikavälin tavoitteena on, että erityisryhmien palvelut tuotetaan Pohjois-Savon alueella. Tällöin poistuu myös tarve erityiskoulun käyttämiseen. Jättäytymällä kuntayhtymän ulkopuolelle Lapinlahden kunta välttää omistajuuteen liittyviä taloudellisia vastuita ja riskejä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan Pieksämäen kaupungille, että Lapinlahden kunta ei liity Sateenkaarikoulun uuden perustettavan kuntayhtymän jäsenkunnaksi.

Päätös

Kunnanhallitus totesi lausuntonaan Pieksämäen kaupungille, että Lapinlahden kunta ei liity Sateenkaarikoulun uuden perustettavan kuntayhtymän jäsenkunnaksi.

Kunnanhallitus 19.04.2022 § 76

Sateenkaaren koulun irrottaminen osittaisjakautumisella on jäsenkuntien päätöksentekoon kuuluva järjestely, ja jäsenkunnilla on velvollisuus päättää vaadittavista toimenpiteistä, joilla Sateenkaaren koulun toiminta irrotetaan Vaalijalan kuntayhtymästä edellä viitatuun sote-voimaannuttamislain mukaisen velvollisuuden täyttämiseksi. Mikäli Sateenkaaren koulun toimintaa ei olla eriytetty Vaalijalan kuntayhtymästä, Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunnat laiminlyövät velvollisuutensa laissa säädetyn toimenpiteen toteuttamisesta.

Järjestelystä ja toiminnan siirrosta uuteen kuntayhtymään ei seuraa välittömiä taloudellisia vaikutuksia Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunnille, koska hyvinvointialueuudistuksessa Vaalijalan kuntayhtymän toiminta siirtyy varoiteen ja velkoiteen hyvinvointialueelle.

Uuteen kuntayhtymään voi liittyä myös muita kuin Vaalijalan jäsenkuntia ja kaikkien jäsenkuntien ei tarvitse kuntayhtymään liittyä. Kuntayhtymä tarjoaa palveluja jäsenkuntiensa lisäksi myös muille kunnille soveltavien hinnoin.

Kunnilta vaadittavat päätökset ja suunnittelun järjestelyn pääasialliset vaiheet

- Kuntalain mukaisesti uuden kuntayhtymän jäsenkuntien tulee valtuustoissaan hyväksyä uuden kuntayhtymän perustamissopimus sekä jakautumissopimus. Uuden kuntayhtymän jäsenkunnat voivat siten samassa valtuuston kokouksessa päättää:
 1. Uuden kuntayhtymän perussopimuksen hyväksymisestä,
 2. Jakautumissopimuksen hyväksymisestä Vaalijalan kuntayhtymän ja uuden kuntayhtymän välillä. Valtuustot valtuuttavat sekä Vaalijalan kuntayhtymän ja uuden kuntayhtymän yhtymähallitukset viimeistelemään ja allekirjoittamaan jakautumissopimuksen, kun uusi kuntayhtymä on perustettu.
- **Niiden Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkuntien, jotka eivät tule uuden kuntayhtymän jäseniksi, tulee valtuustossa päättää jakautumissopimuksen hyväksymisestä.**

Pieksämäen kaupungin aloitteesta Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunnilta ja Sateenkaaren koulun palveluita käyttäviltä kunnilta on tiedusteltu heidän näkemystään Vaalijalan kuntayhtymän jakautumiseen ja uuden kuntayhtymän (Sateenkaaren koulun kuntayhtymän) perustamiseen sekä näihin toimenpiteisiin liittyviin asiakirjoihin ja päätöksentekojärjestykseen.

Saadun palautteen perusteella asiakirjoihin on tehty seuraavat muutokset:

1. Perustettavalla Sateenkaaren koulun kuntayhtymällä on viisi hallituksen jäsentä. Jäsenkuntien tulee neuvotella yhteisymmärrys hallituksen jäsenistä ja heidän varajäsenistään. Valtuustot päättävät tämän neuvottelutuloksen perusteella muodostetun esityksen hallituksen jäsenten valinnasta.
2. Jakautumissopimuksen vaikutus Vaalijalan kuntayhtymän perussopimukseen ja kirjanpidollinen käsittely: Jakautumissopimuksen kohtaan 4 on täsmennetty, että siirtyvät varat ja velat arvostetaan kirjanpitoarvoon. Jakautumisella ei ole vaikutusta Vaalijalan kuntayhtymän peruspääoman määrään tai perustamissopimukseen.

Tehdyillä muutoksilla ei ole vaikutusta kunnanhallituksen 14.3.2022 tekemään päätökseen, ettei Lapinlahden kunta liity Sateenkaarikoulun uuden perustettavan kuntayhtymän jäsenkunnaksi. Lapinlahden kunta voi tarvittaessa ostaa palveluja perustettavalta kuntayhtymältä olematta sen jäsenkunta.

Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle jakautumissopimuksen hyväksymistä Vaalijalan kuntayhtymän osalta. Valtuusto valtuuttaa Vaalijalan kuntayhtymän ja uuden kuntayhtymän yhtymähallitukset viimeistelemään ja allekirjoittamaan jakautumissopimuksen, kun uusi kuntayhtymä on perustettu.
Päätös	Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle jakautumissopimuksen hyväksymistä Vaalijalan kuntayhtymän osalta. Valtuusto valtuuttaa Vaalijalan kuntayhtymän ja uuden kuntayhtymän yhtymähallitukset viimeistelemään ja allekirjoittamaan jakautumissopimuksen, kun uusi kuntayhtymä on perustettu. Tämä pykälä tarkastettiin heti.

KVALT 13.06.2022 § 30
731/00.04.01/2021

Päätösehdotus	Valtuusto hyväksyy jakautumissopimuksen Vaalijalan kuntayhtymän osalta. Valtuusto valtuuttaa Vaalijalan kuntayhtymän ja uuden kuntayhtymän yhtymähallitukset viimeistelemään ja allekirjoittamaan jakautumissopimuksen, kun uusi kuntayhtymä on perustettu.
Päätös	Valtuusto hyväksyi jakautumissopimuksen Vaalijalan kuntayhtymän osalta. Valtuusto valtuutti Vaalijalan kuntayhtymän ja uuden kuntayhtymän yhtymähallitukset viimeistelemään ja allekirjoittamaan jakautumissopimuksen, kun uusi kuntayhtymä on perustettu.